

עבודה זרה כט

שווערד

1. ספר ים של שלמה - חולין פרק ח אות יב

דין שצריך האדם להזהר, שיכבד ויכנס פירווי אוכלין, ויזהר שלא ישתה אופיא, ולא ינפח ביה, ולא ידחה בידו, גם יזהר שלא יאכל מן האגוד שאסר גינאה, גם לא יאכל ירק שנפל על השלחן, ולא ישב תחת המרזב, גם כשרוצה לשתות מים שנשאבו מן הנהר ישפוך תחילה מעט ממנו לארץ:

אע"פ שיש חרם הקדמונים שאין לסמוך על רפואות התלמוד, כדי שלא להוציא לעז על חכמים הקדמונים, ולא ידעו שיש שינוי במקומות, וכ"ש בזמנים, שהדורות פותחים והולכים, ואם הראשונים כענקים, אנו כיתושין, גם מה שהזהירו משום רוחות, כולן לא שכיחי האידינא, כמו זוגות ודומיהן, מ"מ מה שיש לחוש מעניין כשפים, והיזיקות שבגופו, למיחש מיבעי....

2. שולחן ערוך יורה דעה הלכות ביקור חולים ורפואה ונוטה למות וגוסס סימן שלן

סעיף א: נתנה התורה רשות לרופא לרפואת. ומצוה היא. ובכלל פיקוח נפש הוא. ואם מונע עצמו, הרי זה שופך דמים, ואפילו יש לו מי שירפאנו, שלא מן הכל אדם זוכה להתרפאות. ומיהו לא יתעסק ברפואה אא"כ הוא בקי, ולא יהא שם גדול ממנו, שאם לא כן, הרי זה שופך דמים. ...

3. רבי עקיבא איגר יורה דעה סימן שלן

נתנה התורה רשות לרופא. **במהרי"ל** (בלקוטים שבסוף הספר) איתא וז"ל אמר לנו מהרי"ל כל הרפואות שבכל התלמוד אסור לנסות אותם משום דאין אדם יכול לעמוד על עיקרון וכי לא יעלו בידם ילעגו וילגלו על דברי חכמים מלבד הא דאיתא בשבת (ס"פ במה אשה) מי שיש לו עצם בגרונו מביא מאותו מין ר"ל מאותו מין עצם ויניחו לו על קדקדו ויאמר הכי (חד חד נחית בלע בלע נחית חד חד) והלחש הזה בדוק ומנוסה לכן אותו לבד מתירו ולא שום א' יותר עכ"ל. וראיתי בספר שושני לקט שכתב ומחמת שמצאתי שינוי נוסחאות לכן אודיעך הנוסחא אחרת במפעלות (סי' של"ח) וז"ל מי שנכנס עצם בצוארו או דבר אחר יקח כלי עם מים קרים מן באר ותשים רגלך השמאלית בתוך המים ואיש אחר ילחוש באזנך חד חד נחית בלע בלע נחית בלע נחית חד חד וצריך להניח מאותו מין על קדקדו ויאמר לחש הנזכר ג"פ ואחרי הלחש הנזכר יאמר (יזר יזר בלע בלע יזר יזר) עכ"ל [אמר המסדר עיין בג' שם לאדרא פירש"י עצם של דג נימא ננעצתא כמחט כו' ושם דף ס"ו ע"ב אמר אביי כו' ודלא מפרשי ארבעין וחד זימני]:

4. ספר תורת חיים על עבודה זרה דף כט/א

אבל לא בינו לבינו. כתבו התוספות כי ההיא דרב חנא בשבילי דנהרדעא דביחוד ממש לא איצטריך דבלא מסתפר נמי תיפוק ליה משום שפיכת דמים ורב חנא נראה דסבירא ליה דשבילי נהרדעא כיון דשכיחי בהו רבים טובא כרשות הרבים דמיא ומתניתין לא אתי למעוטי אלא שבילי עיירות דלא שכיחי בהו רבים כולי האי. ועוד נראה לפרש דאיצטריך למיתני אבל בינו לבינו לאשמעינן דאף על גב דגבור ובריא הוא דליכא למיחש לשפיכת דמים אפילו הכי מסתפר אסור דיכול לחתוך צוארו בתער ולהמיתו אף על גב דגבור הוא וכן יש לפרש לעיל גבי מניקה דאתי לאשמעינן אף על גב דבריאה היא דליכא למיחש לשפיכות דמים דידה כמו שכתבו התוספות לעיל גבי הא דמשני ש"ס באשה חשובה:

5. המאירי על מסכת עבודה זרה דף כט/א

לא הותר לאדם לראות במראה אלא בדרך זה מפני שהוא מנהג נשים ועובר משום לא ילבש גבר שמלת אשה וכן היא שנויה בתלמוד המערב במסכת שבת פרק במה אשה וכן יצא לנו משם שקרובי מלכות מותרים להסתכל במראה והוא שאמרו שם אין רואין במראה בשבת ואם היתה קבועה ר' מתיר וחכמים אוסרין ר' אחא בשם ר' בא טעמא דאהן דאסר פעמים שהיא רואה נימא אחא לבנה ותולשתה ובאה לידי חיוב חטאת והאיש אף בחול אסור לפי שאינו דרך כבוד שלשה דברים התירו לבית ר' שיהו מגלחים ורואים במראה ושיהו מספרים קומי ושיהו מלמדין את בניהם יונית מפני שהיו זקוקים למלכות ולמדת שזה שאמרו במסכת שבת פרק שואל אין רואין במראה בשבת ומוקימנן לה במראה של מתכת מפני שהיא חדה ועשויה להשיר בה נימין דאלמא כל בחול מותר ואף בשבת בשאר מראות מותר על כל פנים בנשים נאמרה:

6. הרא"ש על עבודה זרה פרק שני - סימן יא

לפום גמרא דידן משמע שיהא אסור לראות במראה ובשבת פרק שואל (דף קמט). קאמר דאסור לראות במראה של מתכת בשבת פן יבא להשיר בה נימין המדולדלין. ומשמע הא בחול או בשבת באין של מתכת שרי. אבל בירושלמי משמע שאסור משום לא ילבש גבר שמלת אשה. דקאמר בפרק במה אשה על ההיא דפרק שואל מ"ט אסור. משום דפעמים שהיא רואה נימא אחת ותולשתה והאיש אף בחול אסור לפי שאין דרך כבוד. ושלשה דברים התירו לבית רבי שיהו רואין במראה וכו' ומצינו לפרושי והאיש אף בחול אסור היינו ללקוט לבנות מתוך שחורות. דבהכי משתעי גבי אשה כשהיא רואה נימא לבנה ותולשתה שלא תהא נראית כזקינה ודבר זה אפילו בחול אסור משום לא ילבש גבר שמלת אשה אבל מדקאמר עלה של בית רבי התירו לראות

במראה משמע דאאיסורא דאית במראה קאי. ועוד ראייה מדתניא בתוספתא ומייתי לה בירושלמי דמכילתין ישראל המסתפר מן העובד כוכבים רואה במראה מן הכותי אינו רואה במראה. התירו לבית רבן גמליאל להיות רואין במראה מפני שקרובין למלכות היו. והך דשמעתין משום שהוא מסתפר מן העובדי כוכבים התירו. והך דפרק שואל מיירי באשה. **אבל המספר לעצמו וירא שמה יחתוך עצמו או שחש בעיניו מותר לרפואה.**

7. שולחן ערוך יורה דעה הלכות עבודת כוכבים סימן קנו סעיף ב

אסור לאיש להסתכל במראה, משום לא ילבש גבר (דברים כב, ה), אלא אם כן משום רפואה, כגון שחושש בעיניו, או שמספר עצמו, או אם מסתפר מן העובד כוכבים בינו לבינו. וכדי ליראות אדם חשוב, מותר לראות במראה. הגה: וי"א הא דאסור לראות במראה היינו דוקא במקום דאין דרך לראות במראה רק נשים, ואית ביה משום לא ילבש גבר (דברים כב, ה) אבל במקום שדרך האנשים לראות ג"כ במראה, מותר. (ר"ן פא"מ). ואפילו במקום שנהגו להחמיר, אם עושה לרפואה שמאיר עיניו, או שעושה להסיר הכתמים מפניו או נוצות מראשו, שרי. (סמ"ג בשם הר"ר זעלקיל). וכן נהגו. ועיין לקמן סימן קפ"ב.

8. ביאור הגר"א יורה דעה סימן קנו

[ז] וי"א כו'. כ"כ הר"ן דהא דמשמע בפ"ב דעבודת כוכבים ובפס"ג דשבת דמותר במראה היינו במקום שנהגו האנשים לראות במראה דאין בו משום לא ילבש כו' והירושלמי ותוספתא מיירי במקום שלא נהגו רק הנשים דשייך שפיר לא ילבש כו' וכה"ג תי' ההיא דנזיר לענין גילוח בית הערוה ובה"ש וכמש"ל סי' קפ"ב ע"ש ומ"מ כו' דהחברים נמנעים בכ"מ ובכה"ג הוצרכו להתיר לר"ג שם בירושלמי ובתוספתא וכה"ג דגילוח בה"ש דאמרינן בנזיר שם ועסי' קפ"ב ס"א בהג"ה רק כו' ודבריו צ"ע למה לא אוקמיה במקום שלא נהגו רק הנשים והא אמרינן שם בהדיא והאיש אף בחול אסור אלמא מדינא אסור וע"ז קאמר לבית רבי התירו כו' והביאו תוס' דעבודת כוכבים שם וגם דבריו אינן נראין מה שחילק בין מקום שנהגו דאמרינן בשבת נ' ב' מגרר אדם כו' ואם בשביל כו' ואף מאן דפליג שם דוקא משום כבוד קונו אבל כה"ג ודאי לא ואמרינן (שבת צ"ד ב' מכות כ' ב') ללקט לבנות כו':

9. שו"ת שואל ומשיב מהדורה א חלק א סימן רי

... והנה שאלתו דמר הוא באיש צעיר לימים שאירע לו מקרה שנתלבן השערות של חצי זקנו בצד אחד והוא ירא וחרד לדבר ד' ובא לפני מכת"ל לשאול אם מותר לו לצבוע השערות לבנות שיהיו שחורות מחמת שיש לו בזיון וצער בין בני אדם ואם אינו עובר בזה משום לא ילבש גבר והנה מעל' פתח פתחא להיתר ויבואר לפנינו והנה מקור הדבר הוא ברמב"ם פי"ב מעכו"ם ה"י וכן אם צבעו שער שחור משיצבע שער לבנה אחת לוקה והנה מריש הוה קשיא לי מהא דאמרו בב"מ דף ס' אין מפרכסין לא את האדם וכו' ופירשו בש"ס פרכוס דאדם מאי כי הא דעבדא סבא דאזיל צבעיה לרישא ולדיקנו וא"כ משמע דבמשנה מיירי בסתם אדם והרי אסור לצבוע דיקניה של אדם ולוקה משום לא ילבש גבר שוב פקחתי עני וראיתי דרש"י פירש במשנה לא את האדם עבד כטעני/כנעני/ העומד למכור ולכאורה מאי בעי רש"י בזה ולפמ"ש הרמב"ם א"ש דבסתם אדם שאינו עבד כנעני אסור משום לא ילבש גבר ובזה מדוקדק דברי הש"ס פרכוס דאדם מאי היא כי הא דבאו/דהוא/ גברא ולא פירש בפשיטות פרכוס היינו צביעות ראש זקן ע"כ משום דקי"ל דאסור לצבוע ולכך פירוש דקאי לענין עבד וז"ב ומכאן נראה לי ראייה גמורה לדברי הרמב"ם דלא נמצא לו מקור דעכ"פ אסור לצבוע ולוקה מה"ת ומעתה יש לנו לעיין אי בכה"ג מותר והנה מעלתו מביא שו"ת הרשב"א שהובא ביה יוסף ס' קפ"ב למי שיש לו חטטין בבית השחי ובבית הערוה דמותר להעביר השערות לרפואה דאינו אלא מדרבנן ובמקום שצריך רפואה לא אסרו ועוד שאין זה עושה אלא משום רפואה ואין בו משום תיקון כתקוני איתתא והבין מעלתו דהכוונה במ"ש ועוד דהיינו אפילו שיהיה איסור תורה אין בו משום תיקון כיון דעושה לרפואה ולפענ"ד אינו מוכח דבאמת הרשב"א לא התיר רק משום דאיסור מדרבנן ואינו מתכוון בדרבנן שרי ועוד דאף אם נימא דאינו מתכוון ג"כ בדרבנן אסור והיינו דנימא כאן דהוה פ"ר =פסיק רישא= אסור אף מדרבנן כמ"ש המג"א/באו"ח/ ס' שי"ד וע' פ"א משבת הלכה ה' מ"מ כיון דאינו אסור רק בשביל רפואה לא מיקרי תיקון כלל והיינו משום דהוה פ"ר דלא ניחא ליה וכדומה ... מ"מ לדינא כיון דברוב הפוסקים נראה שאינו רק איסור מדרבנן ולא קי"ל כדראב"י ואף שבאמת משנת ראב"י קב ונקי כדאמרו ביבמות דף ל"ז אף בברייתא וע' סמ"ג מצות לא תעשה של"א ובנימוקי יוסף סוף יש נוהלין ובר"ן פ"ק דביצה ובט"ז ביו"ד ס' ט"ו סק"א ובשו"ת זקני החכ"צ ז"ל ס"י וגם זקני מגני שלמה בחדושי ליבמות האריך בזה וע' באו"ח ס' תר"ז סעיף ד' לענין עונת שיכול לחזור ולהתודה עליהם והיינו משום דהלכה כראב"י ועיין בביאור הגאון התנא מהרא"ו ז"ל שציין שם עיין בסוף פרק ואו/ו/ דגיטין פ"ו ע"א וציניתי בהגהותי ששם אמרו משנת ראב"י קב ונקי ועכ"פ הם לא פסקו כראב"י ואולי סברו כמ"ש המפרשים דקב ונקי היינו בק"ב הלכות ע"כ מי שרוצה לסמוך על רוב הפוסקים שהם רובא דמינכרא דלא ס"ל כרמב"ם וא"כ אינו רק איסור מדרבנן ויוכל לסמוך בזה כמ"ש מעלתו והרבה נשתייר בקולמס ואין הזמן מסכים להאריך.

10. שו"ת הרא"ש כלל יט סימן טז

ושאלת, על השותה יין נסך בשוגג, במה יתכפר? שמעתי אומר בשם החסיד, שיתענה ה' ימים, כנגד ה' פעמים גפן שבחומש (ר"ל לבד משנה תורה).

11. שולחן ערוך יורה דעה הלכות יין נסך סימן קכג: סעיף כו

הגה: מי ששתה יין נסך בשוגג, י"א שיתענה ה' ימים נגד ה' פעמים גפן שבחומש (ר"ל לבד משנה תורה), ויתכפר לו (תשובת הרא"ש).

12. תוספות רא"ש על עבודה זרה דף כט/ב

יין מנא לן. וא"ת והלא אסרו יינן משום בנותיהן כדאמרינן לקמן בפרקין ומתניתין בסתם יינן דאסור בהנאה, וי"ל דאע"פ שגזרו על יין משום בנותיהן לא היו מחמירין בו כל כך לאוסרו בהנאה אי לאו דיין שנתנסך לע"ז אסור בהנאה הילכך גזרו עליו איסור הנאה משום גזרת יין נסך [אבל מתחלה] לא אסרוהו אי לאו גזירה משום בנותיהן, וכי האי גוונא איכא בפ"ק דשבת דקאמר התם שגזרו טומאה בכלי זכוכית אטו כלי חרס משום דתחלת ברייתו מן החול ופריד אלא מעתה אל יטמאו מגבן ומשני הואיל וכי נשברו יש להן תקנה שוינהו רבנן ככלי מתכות ומתחלה לא גזרו עליהם חכמים טומאה אלא הואיל ודמו לכלי חרס ואח"כ שמו עליהם דין כלי מתכות.

13. שולחן ערוך יורה דעה הלכות יין נסך סימן קכג

סעיף א: סתם יינם של עובדי כוכבים אסור בהנאה. וה"ה למגעם, ביין שלנו. הגה: משום גזירת יין שנתנסך לאילילים. ובזמן הזה, שאינו שכיח שהאומות מנסכים לעבודת כוכבים, י"א דמגע עובדי כוכבים ביין שלנו אינו אסור בהנאה, רק בשתייה; וכן סתם יין שלהם, אינו אסור ליהנות ממנו. ולכן מותר לגבות בחובו מן העובדי כוכבים סתם יינם, מפני דהוי כמציל מידם....

14. הרא"ש על עבודה זרה פרק שני - סימן כ

מתני' נודות העובדי כוכבים וקנקניהם ויין של ישראל כנוס בהן אסורין ואיסורן איסור הנאה דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים אין איסורן איסור הנאה:

שאלוני כמה ישהה היין בנוד ובקנקן ויאסר. ודקדקתי מפני רש"י שפירש ויין של ישראל כנוס בהן שהכניס בהן יין לקיומ. משמע מדבריו שאין היין נאסר לאלתר והלשון דחקו לפרש כן מדלא קתני ונתן ישראל לתוכו יין. וגם הדעת נוטה כן דלא מיסתבר כלל למימר דמיד שנתן לתוכו יין נפלט לתוכו יין הנבלע בדופני הכלי. דדוקא ברתיה ע"י האור קפליט לאלתר אבל לא בצונן. ואף אם נדחוק לומר שלא לאלתר נפלט לתוכו מעט. התינה לרש"י שפירש דסתם יינן אסור בכל שהוא אבל רבינו תם שפסק סתם יינן בטל בששים אפי' מין במינו א"א שיהא כולו נפלט לאלתר. ... ויראה לומר שצריך שיששה בתוכו מעת לעת. ... אלא ודאי כל שאר איסורין אי תרי ליה יום שלם מעת לעת אסירי כאילו בשלם יחד. דצונן בצונן פליט ובלע בשהייה מעת לעת כמו בבשול. ...

15. שו"ת הרשב"א חלק ד סימן קו

וגבינה של כותים, לא ידעתי טעם המתירים לכם. בלתי אם יטעו בטעם שנאמר עליה בגמרא (ע"ז, כ"ט ע"ב): שהוא מפני שמעמידין אותה בעור קיבת נבלה. ויאמרו הטועי' האלה: כי עכשיו שאנו בקיאים בהם שאין מעמידין אותם אלא בעשב ידוע. בטל הטעם ונסתלק האיסור. וזה טעות בידם. מפני שאיסור גבינה של כותים נעשה במנין החכמים אור עולם רבותי' הקדושים. וכל דבר שנאסר במנין, אף על פי שבטל טעם האיסור, אין אדם רשאי לבטלו ואפי' אם נמנו עליו ב"ד אחריהם, אין ב"ד רשאי לבטלו, אלא א"כ הב"ד האחרון גדול מן הראשון בחכמה ובמנין. כמ"ש בע"ז בפרק אין מעמידין (ל"ו ע"א). ועוד: כי באיסור גבינה, כבר נאמר טעם אחר (שם /עבודה זרה/ ל"ה ע"א): מפני תערובת חלב טמא, שנשארו בין נקבי הגבינה בתוכה.

16. שו"ת הרשב"א חלק א סימן שסה

ומה שכתב הרב ז"ל אבל המת למדו בו ג"ש מעגלה ערופה שאסור בהנאה. וכתבת יש לחלוק דשמא לא נאמרה ג"ש אלא למתי ישראל. וכן כתוב אצלנו בההיא דאמר עולא דבר תורה עור האדם טהור. ומה טעם אמרו טמא גזרה שמא יעשה עורות אביו ואמו שטיחין. ומתמה עליה אמאי איצטריך למגזר טומאה מהאי טעמא? דל טומאה מהכא כיון דמת אסור בהנאה מג"ש דעגלה ערופה. אמאי גזרינן שמא יעשה עורות אביו ואמו שטיחין הא לא מצי לאתהנויי ביה דהא מתסר בהנאה? ומיתרצי גזרה שמא יעשה עורות אביו ועבד או גוי שטיחין דליכא בהו איסור הנאה.

תשובה מן הדומה שאין זה עולה יפה. דהא טעמא דגזרה משום שלא ינהג מנהג בזיון באביו ואמו. ואי איכא גזירה בישראל גזרינן אפילו גוי ועבד אטו ישראל. אבל אי לא שייכא גזרה בישראל כלל משום גוי ועבד לחודי' לא גזרינן. ועוד דאי איכא מת דלא מיתסר בהנאה יין נסך דאסור בהנאה מנא להו דאי משום דאיתקש לזבח וזבח איתקש למת ההוא מת גופיה מנא לן דמתי ישראל קאמר? אלא שבזו יש לדחות דאם כן היקישא למאי. מכל מקום אינו מתחזיר כמו שאמרנו. ואי משום קושיין הא איכא לתרצה דדילמא עורו של מת אינו נאסר בהנאה. דאיסור הנאה דמת מנא לן מג"ש דעגלה ערופה. ועגלה ערופה גופה הא לא אתי לן איסור הנאה אלא משום דכתיבא בה כפרה כקדשים. ומינה כיון דעורות קדשים מותרין בהנאה איכא למימר דאף עור עגלה ערופה מותר בהנאה. ודון מינה לעור המת שאף הוא מותר בהנאה. אי נמי יש לומר דאפי' תמצא לומר דעור עגלה ערופה ועור המת אסורין אפי' הכי גזרו בעור האדם טומאה. משום דאיכא שופטני דאין חוששין לאיסור וחוששין לטומאה כדי שלא יפרשו אחרים מהם. וכן תרצו בתוס' רבותינו הצרפתים ז"ל. וזה נראה לי יותר משום דלא גרע עור המת משערו. ושער המת נראה לי שהוא אסור בהנאה בשמעתא בתרא דפרק קמא דערכין (דף ז' ב'). ואע"ג שהר"מ במז"ל כתב שהוא מותר לא נתכוננו לי דבריו.

17. הרא"ש על עבודה זרה פרק שני - סימן יג

ג גמ' א"ר אשי חומץ שלנו ביד עובדי כוכבים ויין מבושל שלנו ביד עובדי כוכבים לא צריך חותם בתוך חותם אי משום נסוכי לא מנסוך. ואי משום חילופי כיון דאיכא חותם אחד לא טרח ומזיף. מכאן משמע דחומץ לאו בר ניסוך הוא ואין נאסר במגע עובד כוכבים אך ישראל קדושים הם ונהגו בו איסור. ור"ת כעס על רבינו משולם ז"ל שהתיר מגע עובד כוכבים בחומץ לפי שאין אנו בקיאים בטיב חומץ כי יש חומץ שאלו קורין אותו חומץ ואלו שותין אותו ומקדשין עליו. וגם גבי חמרא דאקרים פליגי ביה אמוראי בפרק המוכר פירות (דף צו.) מתי נקרא חומץ הלכך אם באת להתיר מגע עובד כוכבים בחומץ נפיק מיניה חורבא. וכן בבוסר הקפיד ר"ת על כי שמע שהתיר בו מגע עובד כוכבים ואמר כי יש שנה שאין הענבים מתבשלין היטב וכי תאמר שלא ינהוג באותה שנה יין נסך. והא דתנן בפרק כל הגט (דף לא.) משעת כניסת מים לבוסר ופירש"י שכותשין אותו ומוציאין ממנו משקה אלמא דקרי ליה מים. מ"מ אין אנו בקיאים באותו שיעור עד אימתי יהא נקרא היוצא ממנו מים וכן הא דתנן בפרק ד' דשביעית הבוסר משהביא מים אוכל בו פתו אין אנו יודעין עד אימת יהיה נקרא מים לכך אין לזלזל במגע עובד כוכבים בבוסר... ויין מבושל אחר שהרתיח נקרא מבושל דבפרק כירה (דף מ ע"ב) נחלקו אי אמר הפשרו זהו בשולו אבל כשהרתיחו הוי מבושל לכולי עלמא. וכן כתב הראב"ד ז"ל בשם הגאונים. והדבר תמוה כיון שגזרו על יינן משום בנותיהן וכי משום שהרתיחו לא שייכא הך גזירה. ואי משום דלאו בר ניסוך הוא. והלא יין מזוג נמי לאו בר ניסוך הוא. ואפשר לפי שהמבושל אינו מעוי כל כך ומילתא דלא שכיחא לא גזרו ביה והרמב"ם ז"ל כתב שאם נתערב ביין מעט דבש או מעט שאור הואיל ואין ראוי לנסך על גבי המזבח הרי הוא כיון מבושל וכשכר ומותר לשתותו עם העובד כוכבים. ואין לסמוך עליו דעיקר גזירה משום בנותיהם אלא שהחמירו לאסור בהנאה כיון שנתנסך לעבודת כוכבים וכן כתב הרמב"ן ז"ל דאף אם תמצא לומר שלא גזרו אלא ביין הראוי לנסך שכל גזירתם אחשש ניסוך הוא דסמכא מאן לימא לן דאינהו לא מנסכי יין המעורב בו שאור ודבש. הלא הם מקריבים בנות שוח ופירות דקל שאסרה תורה למזבח:

18. שו"ת אבני נזר חלק יורה דעה סימן קיג

לו) וכ"ז לענין מגע נכרי ביין מבושל כנ"ל. אבל בנ"ד שהפעלים נכרים. חשש אחר יש כמו שנבאר. ותחילה נבאר דין סתם יינם שבא מבישול צמוקים כנ"ד אם יש לאסורו. דהנה בדין יין מבושל שאין בו משום יי"ג הקשו הראשונים דנהי דלא מנסכי לי' כמבואר בש"ס. מ"מ ליתסר משום בנותיהם. וידוע תירוץ הרא"ש [פ"ב סי' י"ג] דלא גזרו משום דלא שכיח. אולם צריך להבין לפי"ז ל"ל להש"ס לומר הטעם דלא מנסכי לי'. ת"ל דלא שכיח. וצ"ל דניסוך שהוא חשש איסור תורה שחששו חכמים לא מהני לא שכיח רק בגזירה. איברא דאכתי קשה למה שהביא הר"ן [ע"ז בד' הרי"ף ט ע"ב] דבאמת ניסוך הוא מיעוטא דמיעוטא ולא ה' חכמים חוששין לזה רק משום שהוצרך לאסרו בשתי' משום בנותיהם ויהי' סבורים הרואים שמשום חשש ניסוך אסרוהו בשתי' ואם יהי' מותר בהנאה יסברו שיין נסך גמור מותר בהנאה ע"כ הוצרכו לאסרו בהנאה. א"כ ביין מבושל דלא שכיח אין לגזור בו משום בנותיהם שוב אין בו משום ניסוך ול"ל להש"ס למימר הטעם דלא מנסכי לי'. ובאמת הריטב"א אינו גורס בש"ס דלא מנסכי לי' רק לא מינסוך ומפרש הריטב"א משום דלא שכיח לא גזרו בי'. אולם דעה זו דחוי' בכל הפוסקים ורש"י ותוס' שכולם פירשו משום דאינו ראוי לנסך:

19. שו"ע יורה דעה - סימן קכג

(ג) יין מבושל שלנו שנגע בו העובד כוכבים, מותר. ומאימתי נקרא מבושל, משהרתיח על גבי האש:

20. שו"ך יורה דעה סימן קכג

מותר כו' - ואפי' בשתי' ואפי' לכתחלה מותר לשתותו עם העובדי כוכבים כן הוא בש"ס ופוסקים:

21. שו"ע אורח חיים - סימן ערב

(ח) מקדשין על יין מבושל ועל יין שיש בו דבש, וי"א שאין מקדשין עליהם: הגה - והמנהג לקדש עליו אפילו יש לו יין אחר רק שאינו טוב כמו המבושל או שיש בו דבש (אגור):

22. משנה ברורה סימן רעב

(יט) על יין מבושל וכו' - ס"ל דע"י כל זה אין משתנה היין לגריעותא והי"א ס"ל דמשתנה לגריעותא ואפילו בפה"ג אין מברכין עליהם אלא שהכל:

23. שו"ע אורח חיים - סימן תעב

(יב) יוצאים ביין מבושל ובקונדיטון:

24. משנה ברורה סימן תעב

(לט) יוצאין ביין מבושל - ולכתחלה טוב יותר ליקח יין שאינו מבושל אם לא שהמבושל טוב יותר וכן כה"ג לענין קונדיטון: